

Milka ZIMKOVÁ

Milka Zimková, ktorá je doma v herectve aj v spisovateľstve, učarovala svojmu okoliu práve touto svojou dvojdomosťou. Dokázala na papieri vytvoriť svet ľudí, ktorých zaskočila omeškaná civilizácia vlna (namiesto v zelenej tráve sa ocitli niekdajšie vidiecke kone na mestskom betóne), a vzápätí dokázala tento svet v absolútne koncentrovanej podobe, skrže seba samu ako jedinú herečku na javisku, namaľovať špecifickými prostriedkami a vdýchnuť obrazu zimkovskému monodramatickému parametre. Kto by nepodľahol? Poznajúc jej ľudské i profesionálne peripetie, vstrebať do seba opakujúce sa poznatky o jej talente a vôli, dovolil som si hľadať pomenovanie jej osobnosti. Bolo to ľahké: pani Zimková napredovala vo svojom úmysle dobyť svet, svet ju začal akceptovať, domáhať sa jej metafor. Doma aj v zahraničí sa vyčlenili aj žičlivci, organizátori rôznych prehliadok a festivalov ju začali pozývať neraz ako najexkluzívnejšieho hosťa, a do vecí sa zamiešali aj osobnosti, akou bol Peter Karvaš alebo Vladimír Justl. Mne už zostávalo iba navštevovať jej premiéry a zhŕňať poznatky o zvláštnostiach jej tvorby.

Zdravý životný optimizmus umelkyne vyrastá nie zo seba uspokojovania a ani nie z pohodlnického prehliadania rozporov. Je to optimizmus silného jedinca a tento optimizmus vyrastá z viery vo svoje sily, z presvedčenia, že smutné a tragické, čo je jedným z pólův života, možno prekonať prácou, vôľou, vytrvalosťou, poznáním života, nepřížmurovaním očí nad mocou zla. Milka Zimková zvládla tajomstvo tragikomického v dráme a kalokagatie v morálke. Jej postrehy sú neobyčajne bystré a vyznania neobyčajne vrúčne. Preto je jej umenie vlastne také optimistické, kým zasa jeho vnútorná sila vyvierá z talentu. A ten je neodškriepiteľný.

Anton Kret

Ocenenia

- 1981** – Cena Ivana Krasku za zbierku poviedok *Pásla kone na betóne* (1980), na Slovensku 5 vydání
- 1983** – Hlavná cena za film *Pásla kone na betóne* na Medzinárodnom filmovom festivale v Moskve
- 1983** – Cena za najlepši ženský herecký výkon na Festivale československého filmu, cena za scenár
- 1983** – Osobnosť roka
- 1984** – Cena za najlepši ženský herecký výkon v ankete časopisu *Film a divadlo*
- 1997** – Cena za najlepši herecký výkon na Festivale európskych filmov, *Saint-Étienne (Francúzsko)*, vo filme ... *kone na betóne*.
- 2001** – Cena za knihu roka (*Čitateľská anketa Knižnej revue*) – za knihu poviedok *Bez slov*
- 2006** – Cena medzinárodnej poroty na Medzinárodnom festivale Divadla jedného herca (*Vrclav*)

Knihy

Pásla kone na betóne
No a čo
Bez slov
NO a TO! alebo sama so všetkými
(spoluautor Anton Kret)
Šarišsko – Slovenský slovník z okolia Prešova

Filmové scenáre

Pásla kone na betóne
... kone na betóne
Veľká noc
Bez slov

Milka ZIMKOVÁ

30 rokov

DIVADLA
JEDNÉHO
HERCA

Být v povinnosti je samozřejmá danost postav Zimkové. Ze života, od práce, od závazku, ale i od radosti nelze dezertovat. Právě tady je Zimková neúprosně tvrdá a až surově pravdomluvná. Nekompromisní. Milka Zimková vtrhla do literatury a do divadla jako živel. Přišla s osobitým viděním a svérázným uměleckým sdělením. Podala realistický obraz jednoho uzavřeného světa. Nebo spíš znovu a nově otevřeného?

Vladimír Justl, *Divadlo Viola, Praha*

Milkine hranie (a písanie) je pre čitateľa otvoreným okienkom do prudkého pravdivého života, no ona v ňom v tých najrozmanitejších úlohách sama účinkuje. Všetko si chce vyskúšať, každým pocitom sa strhujúco necháva zmietat' Jej obrazy sa čítajú ľahučko. Čitateľ, našťastie, nevie, že ona sama po krvopotnom modelovaní ostáva vyprázdnená, osamotená a akoby vymlátaná. Svojou tvorbou i životom mi pripomína parížske vrabča, slávnu, dramatickú, priamu, citlivú, vznetlivú i vášnivú, uprostred davu osamelú Edit Piaf.

Gabriela Rothmayerová

„Dívam sa na Milku Zimkovú v rôznych divadelných priestoroch. V každom sa pre mňa stáva novým fascinujúcim objavom. Naposledy som ju videla v torunskom divadle Hořčici. Jej Pani Margaréta pohybuje sa na hranici dobra a zla od samého začiatku držala preplnené publikum v úžasnom napätí. Stalo sa, že na niekoľko minút bol výpadok prúdu v divadle. Zimková nespáňnikovala. Tento nečakaný fakt prijala ako element, ktorý bravúrne využila v rámci hry, aby ani na chvíľu nestratila kontakt s publikom (ktoré si spolu s ňou myslelo, že je to režijný zámer). To je krásne, veľké a jej... Je jednou z najlepších predstaviteľiek divadla jedného herca.“

Magda Tereza Wojcziková, *Theater Adekvatny, Varšava*

„Nerozumiem po slovensky ani slovo, no z produkcie Milky Zimkovej mám pocit, že som porozumel všetkému. Prísna vnútorná disciplína a rešpektovanie javiskového priestoru posúvajú jej prejav na hranicu všeobecne platných ľudských znakov. Venujem sa divadlu od svojich deviatich rokov, no nespomínam si, že by som bol videl niekoho hrať s takou láskou, myšlienkovou priebornosťou a úctou k umeniu...“

Mario Valdez, *Le Nouveau Mirior de L'art du Mime, Paris*

